

Paul-ŋum Sivulliich Tuyuutai Thessalonica-gmiunun

¹ Paul-miñ Silas-miñlu suli Timothy-miñ ukpiqtuanŋuruanun ittuanun Thessalonica-mi pigipkakkanj Agaayyutim Aapauruam suli Atanġuruam Jesus Christ-ŋum. Uvvatuq iħuaqquutmik suli qiñuiññamik qaitchilisi.

Iñuuniaħthatlu Ukpiġusriatlu

² Agaayyun iluqapsigun quyyatigiraġigikput, ataramik agaayullaptikni itqagiplusri. ³ Agaayyutmun uqaqaqtitluta itqagigikput, qanutun ukpiqsriħlapiħiqsi, piqpaksrillapiħiqsi, niġiugaqallapiħiqsi Atannaptiknik Jesus Christ-mik. ⁴ Aniqatiumaan! Agaayyutim piqpaksrilħa ilipsitñik nalunġitchikput inmiñun piksraq-taagiplusri. ⁵ Uvvataku tusraayugaallautaq ilipsitñun tikiuti'aptigu, nipilħiñakuunġitchuaq aglaan sanġikunlu suli Ipqitchuakun Irrutchikun, ilumutuulħa nalupqigingiqługu, taatna tikiutigikput. Ilisimagiksi qanuq iñuuniaħiqput iħuahksrapsitñun ittuaq ilipsitñiitnapta. ⁶ Ilipsi uvaptiknun suli Atanigmun tuvrauti'apsi, atqunaq nagliksautigigaluannaan, uqaliq quvianakun Ipqitchuamiñ Irrutchimiñ akuqtuġiksi, ⁷ itna ilipsi iluqaitñun ukpiqtuanun Macedonia-mi suli Greece-mi atriraksraquħusri. ⁸ Uvvataku siaminnigiksi Atanġum uqalħa iluqaitñun nunañiñun Macedonia-mlu Greece-ŋumlu, aasriñ tusraayugaallautaq ukpiġutiqaġnipsigun

Agaayyutmun siamitmiuq napmupayaaq, uvaptiknununniñ ilaraksraiqlugu. ⁹ Inuich iluqaḡmiñ uqaḡigaat qanuq ilipsitñun akuqtuḡiput taamuḡa tikitñapta, suli qanuq mumihqsi aangʷaniñ Agaayyutmun, Agaayyun inuuruuq ilumunlu ittuaq savautisrukḡu. ¹⁰ Uqaḡipmigaat taqqisilaaqsi Igñigikkaḡanik Agaayyutim qilaḡmiñ, Jesus-mik, Ilaan anjtiqksitaḡikkaḡanik tuquḡiḡmiñ. Aasrii taavruma Jesus-ḡum annautigisigaatigut Agaayyutim qinnautaaniñ tikitchuksramiñ.

2

Paul-ḡum Savaaḡa Thessalonica-mi

¹ Aniqatiumaan! Ilipsipsuuq ilitchuḡianikkaqsi tikiumaḡiput ilipsitñun suilaakun ingiḡha. ² Ilisimarusri qanutun nagliksaananiktilaaptiknik suli kanḡunakun aḡalakkautilaaptiknik Philippi-mi. Naagauvva Agaayyutipta sayyiqsimaḡaatigut quliaqtuaqupluta tusraayugaallautamik ilipsitñun iglutuḡhaptikni atqunaq akilliḡisuumtik. ³ Uvvatakku ilipsitñik quliaqtuaqtitluta kinniqitqusraangitchiptiḡiñ, unniñ qaayugnaqtuakun pitqusraangitchiptiḡiñ, naagaqaa kisumik pisaasruḡmigagñiangitchugut. ⁴ Aglaan Agaayyutim pitquḡhagun ataramik uqaqaqtugut, takku Ilaan piksraqtaḡigaatigut tusraayugaallautamik quliaqtuaqupluta. Inuḡnik quyalitñiḡiaḡummataitchugut aglaan Agaayyutmik inuuniaḡapta nairiqtuḡtaanik. ⁵ Tikiumangḡiput uqayusrahikun nalupqig-ingitchiksi naagaqaa kaviuḡiq matummiñiaḡlugu —Agaayyun ilisimarigigikput. ⁶⁻⁷ Ilipsitñiñ

unniñ atłaniñ quyagitchiuniañhiñangitchugut. Nangaquulhiñaugaluaqtugut ilipsitñun atakkii Christ-ñum uqqiraqtigipluta, aglaan ilipsitñi ittugut agganaiqhuta aakauruam qaunaksriñha qitunğamiñik atriplugu. ⁸ Piqpagivagitłusri Agaayyutim uqalhiñagingisanagun aglaan iñuullaptigunlu piqasriqsuhksraqi itqanair-rutigikput. Ilipsi uvaptikni piqpaknallapiaqhusri. ⁹ Aniqatiumaan! İlumun itqagigiksi qanuq savañqput sakuukhuta! Unnuaqtuummaan savaktugut, ilipsitñi akiyauyumangitłuta Agaayyutim tusraayugaallautañ ilipsitñun uqauti'aptigu. ¹⁰ İlisimarusri, Agaayyutim ilisimapmiuq, irrutchiqput ilipsitñik ukpiqtuanuruanik ipqisilaañ nalaunñapluniłu patchisaitłunił. ¹¹ İlisimagiksi pitchuksaagñiqput ilipsitñik atriplugu aapa nakuuruuq qitunğamiñik pitchuksaagñipmatun. ¹² Pitchuksaagñipsi arakhusri itqugaluaqhusri iñuuniağitqukanagun Agaayyutim tuqluumaripsi añayyuqautmiñi sulikamanautmiñi piqatautqupluta.

¹³ Agaayyutim uqalha tikiuti'aptigu, tusraa'apsiñ, akuqtugiksi iñuñmiñ pipmatuunğitchuaq aglaan Agaayyutmiñ uqalğiplugu, taatniillapiaqmipłunił. Uvvatakku akunnapsitñi ukpiqsriruani Agaayyun savaaqquq. Taatnaqlugu uvaguttuuq ataramik Agaayyun quyagikput. ¹⁴ Aniqatiumaan! Agaayyutim ukpiqtuanuruanisun Judea-mi ilinñisitun pigiliutipkaqtuatun Christ Jesus-mun taatnatuntuuq savauttusriaqaqtusri. Ilipsipsuuq taatnatun piyuaqsiuğmik

nunaqatipsitñiñ iglutuqtusri Jew-ñuruaniñ tasrapkua iglutuipmatun, ¹⁵ tuqqutchiruaniñ Ataniǵmik Jesus-mik suli sivuniksriqiririk, tasrapkua uvañalu ilakkalu piyuaqmigaatigut. Qanutun Agaayyutmi quyaqnaisigivat! Iñuñni uumiksriñuplutin! ¹⁶ Uqautriǵiksraptikniñunniñ Jew-ñunǵitchuanun anniqsuǵiksrañatnik nutqaqtinniaǵaluǵaatigut. Taatnatchich killuǵmik ataramik iñiqtaqaqtut Agaayyutim qinnautaanun tikiññialǵmiknunaglaan.

Paul-ñum Tikitqikkummiulha Ilijitñun

¹⁷ Aniqatiumaan! Uvagut piisaallahaptikni ilipsitñiñ sivikisuurami, qanutun piitchivisi qinñitqikkumagaluahusri. Isumaptigun nayuǵaluǵipsi. ¹⁸ Ilipsitñun utitqigukkaluaqhuta, uvaña Paul utitqinñialakkaluaqtuña. Aglaan Tuunǵaum pirailigaatigut. ¹⁹ Aglaan ilipsi kisipsi niǵiugaqǵvigigipsi, quvianaǵiplusri, suli akimalikun uqautigitlaplusri Atannapta Jesus-ñum sivuǵaani aggiqpan. ²⁰ Iñumutun kamanautigigipsi quvianaǵiplusri.

3

¹ Aasriñ iglutulguiqaptigu, ittuallahiksraptigun Athen-mi sivunniqsugut ² tuyuǵihani Timothy aniqatvut savaqatigikkaqput Agaayyutikun quliaqtuaqalǵimi tusraayugaallautamik Christ-kun. Tuyuǵigikput sayyiquplusri suli ukpiqsriǵiqsi ikayuquplugu, ³ nalliqsiunniñ utiqunǵitlugu makuniña piyuaqsiuǵnik piqusriguni. Taatnatchich piyuaqqustit Agaayyutim pisuǵigigai uvaptiknun. Taatna

ilitchuḡianikkiksi. ⁴ Uvvataku innaptikni ilipsitñi sivuani uqautigipsi taatna piyuaqsi-ugisiñipluta, aasriiñ kañiqsianillaapsisun tamarra taatnatchich atuummirut. ⁵ Iḡlutuutilguiqama ukpiqsriñiqsi kañiqsisuklugu, taatnaqlugu Timothy tuyuḡigiga. Piñiksraqtuḡa Tuungagmun killuqsaqtinniaḡasugalusri, iluqaniasrii savaaqput suillaamun innasugalugu.

⁶ Pakma Timothy ilipsitñiñ uvaptiknun utiq-man, tusraayugaagiksaanik ukpiqsriñapsigun suli piqpakkutipsigun tikiutripluni, uqautigaatigut ataramik uvaptiknik itqaqsriñiplusripsuuq suli atqunaq qiñiḡuñnipluta uvaguttuuq ilipsitñik qiñiḡukmatun. ⁷ Aniqatiumaan! Taatnaqhuta iluqaani ihuilliullaptikni suli nagliksooqsiullaptikni ilipsigun piyummasriilaakkaurugut. Ilipsi ukpiqsriñapsi sayyillaagaaatigut. ⁸ Pakma iñuugisipiaqtugut ilitchuḡianikapta makitatileapsitñiksuli payaḡaḡusri iñuuniañapsitñi Agaayyutikun. ⁹ Quyyatinik Agaayyutmun ilipsigun qaitchiñhiñaaḡuqtugut, quyalugu quvianagipkakanḡagun sivuqqamiñi ilipsi pigi-plusri. ¹⁰ Unnuaqtuummaan iniqsrullapiagikput qiñitqigukhusri aasriiñ inuqnaqtuanik ukpiqsriñapsitñi qaitchipsaagusri.

¹¹ Uvvatuq Agaayyutipta Aapauruam inmiñik suli Atannapta Jesus-ḡum tikisilisigut ilipsitñun. ¹² Uvvatuq Atangum Jesus-ḡum piqpakkuatri avatmun suli iñuḡnun iluqaitñun naupkallaḡniaḡumigaa, piqpaksriñiqput ilipsitñik atrilugu. ¹³ Taatnaḡupsi sayyigisigaasri, Aapauruam Agaayyutipta sivuḡaani patchisaḡusri suli

ipqillusri qakugu Atannigikkaqput Jesus aggiqpan
piqasriguni inunnik pigikkaqmiñik.

4

Iñuuniañiq Quyaqnaqtuaq Agaayyutmi

¹ Aniqatiumaan! Uvvasuli uvaptikniñ
iññanikkaqsi qanuq inuuniañiksraqsi Agaayyutmi
quyaqnaqlugu, ilumun inuuniañigianikkapsisun.
Pakma Atanguruam Jesus-ñum atqagun inigipsi
uqapsaaqhusri atuitquplusri pitluglugu.

² Uvvatakku ilisimagisri ilisauttutigianikkavut
ilipsitñun Atanguruam Jesus-ñum anjalatchihagun.

³ Taamna Agaayyutim ilipsitñun pitqutigi-
gaa, ipqillusri piisimaagusri sayunañigmiñ.

⁴ Atausriukattaagusri anutit ilitchugiraksragigiksi
qanuq ilaqatiksrahiksraqsi ipqihikun nalaullugu,

⁵ itna killukun kimiksriñikuunqitchuaq piruatitun
Agaayyutmik naluplutin.

⁶ Tarra kia-
unniñ killukuangilliuñ aasiñ saglutaqlugu
aniqatni atlatuaqilugu nuliana. Taatnatchikun

sivuanu uqautianikapsi algaqsrullapiaqhusri,
Atanigmun anasriññuqsautiqagisiñiplugich
tamatkua taatnailiplugu nalaunqitchuat.

⁷ Agaayyutim tuqlunqitchaatigut inuuniaqupluta
qaayuqnaqtuakun aglaan ipqihikun.

⁸ Taatnaquni
kia tamatkua ilisauttutit ayaummiyumigich
inunnik ayaksimanqitchuq aglaan Agaayyutmik,

qaitchirigikkapsitñik Ipqitchuamik Irrutchimik.

⁹ Taamna aglanqitchumaunniñ nakuuruq piq-
paksriñapsigun ukpiqtuaqatiupsitñik. Uvvatakku
ilipsi Agaayyutmiñ ilisauttusriaqaaniksimplusri,

qanuq piqpakkutiliksrapsigun avatmun.

10 Suli taatnailıplıgu anıqatiupayaapsitñun iluqaani Macedonia-mi irrusrıgıanıklıgu. Anıqatiumaan, taatnaqlıgu inıgıpsi atuitquplusrı pitlglıgu. 11 Sivunniutilıgu iñuuniahıksraqsi iñuksruıgıusrı, iñuich atlat ilaksianıgıglıgıch sulı iñuuniutiksraqsi piññaktaagıniaglıgu, malıglıgu uqautianıhıqput ilıpsitñun. 12 Taatnağıpsi ilıuagıtchiuıq tamatkunakña ukpiqsrıñıtchuaniñ piññaktaagıgisıgıksı, sulı kisumun inuğıkkapsıgun tunñaaqsiyumiñaitchusrı.

Atangum Aggııksraña

13 Anıqatiumaan, pakma ilısimatqıgıpsi ilımutuulıgımk ukpiqsrıruatıgun tuquruatıgun alianniugaqsısrınaqasrı tamatkunatıtun niğıuagıtchuatıtun iñuuhıgımk isrıutchuamık. 14 Ukpıgıgıkput Jesus tuqulğaaqhıni anıtqılha. Taatnatuntuuq, ukpıgıgıkput Agaayyutmun agıutıpkagısiñhat Jesus-mun tamatkua tuquruat ilaanık ukpiqsrıplıtıñ. 15 Tamarrumiña Atangum ilısaıttutaanık uqautıgıpsi, uvagut iñuuruani taıvrımani uvlumi Atangum agııhıni tamatkua tuquanıktuat sıvulıkkumiñaitchıvut. 16 Nıpituruıaq tillıñ itkisıruq, sulı qaukhat isragulğıch nıplıqpan sulı Agaayyutım qalğıuqtaıtaa nıplıqpan Atanıq inımiñık pakmakña qılınmiñ atqagısiıruq. Taıpchua tuquruat Christ-mık ukpiqsrıplıtıñ iñuuhıgımun anıqqaagısiırut. 17 Tarakña uvagulli iñuuruani taıvrımani tatpaunıtraıniaqtıgıt piqatıgilıgıch nuviyanun paaglıgu Atanıq sılamı, aasrıiñ Atanıgımi ataramık iqataugaqsıluta. 18 Taatnağıusrı avatmun tamatkunuuna uqalıqtıgun arautısitçı.

5

Itqanaigitchi Atangum Aggikisrajanun

¹ Aniqatiumaan! Atuummiruksrat aglakisrajanat ilipsitñun inuqnanğitchuq. ² Uvvatakku ilipsi kanıqsımmagıksianıkkıksı Atangum uvlua aggiqsuksraq niğıungısıllusrı atrıluğı tıglıñıaqtı unnuami. ³ “Suapayaaq nuyuağnaiqsuq.” Taatna iñuıch nıpinıkpata, taimmaiñaq piyaqqulhum tıktıksıgıai annakkumiñaıglıgıch, itna lıilaa aulıyautıkkanaatun ağnaq iğñııksırajanun. ⁴ Aniqatiumaan! Aglaan taamna nalungıgıksı, sulı Atangum uvluan niğıungıllagumiñaıgıaasrı tıglıñıaqtı atrıluğı. ⁵ İluqasrı iñuñni qaumami iñuuniaqtusrı, savaasrı sagvıplutıñ. Uvagut taagmi iñuunıangıchugut irıgaqtulıkun. ⁶ Taatnağuta atlatıtun sıñıktuangıqsa, iqiıguta qauğrımaagıksa. ⁷ Takku unnuami iñuıch sıñıgaqtut, unniıñ unnuamik imilıgıvıaqıtut. ⁸ Aglaan uvagut uvlumik irvıqaqtuani qauğrımaagıruksıraurugut. Satqagutıruksıraurugut ukpıqsrııgıgmik sulı piq-paksrııgıgmik sulı nasrautiluta niğııgıaqalıksramik annıqsulıksrıptıknık. ⁹ Agaayyutım tıgısrıagıngıtchaatıgıt qınnautni iğlutıtuqulugı aglaan annıqsugıaq piññaaktaagıtqıplugı uumuuna Atannaptıgıun İesus Christ-kun, ¹⁰ tuquruakun piqıtıgıpluta, iñmiñi iñuunıaqatıgısrıkhuta qakugı aggiqpan, iñuugaluannapta naagaqaa tuqugaluannapta. ¹¹ Taatnağusrı araaqtıutıtıtçı avatmun sayyılılaagıtıllusrı tunıqsımatlasrılusrı taatna pakma pisuupmatun.

Aqulliıch İlisautıtıt sulı İlamııuğıtıt

12 Aniqatiumaan, injigipsi kamagitquplugich tamatkua savaaqaqtuat akunnapsitni, tamatkua Atangum tigusriagikkanj sivulliuqtautquplugillu algaqsruitquplugillu.

13 Kamagiuraaglugich tamatkua savaagikkanjat piqpaksrihatlu piqutigilugu. Akunnapsitni qiniugusrimaagusri.

14 Aniqatiumaan, iqiasruuruat algaqsruqsigik, qapinasriuat pitchuksaaglugich, sayaitchuat ikayuuglugich, iluqaisa anuqsrutlugich,

15 kaniqsimalugu akisaqtungihiksraqsi pigiitchuamun pigiililugu, aglaan ataramik savaaqaliksraqsi nakuuruamik avatmun suli inupayaamun.

16 Ataramik quviatchaugigusri, 17 iniiglugu agaayulusri, 18 qanusripayaami irviqanapsi quyalusri. Taatnatun Agaayutim pitqugaasri inuuniahapsitni Christ Jesus-kun.

19 Nutqaqtinniasrunaqnagu Ipqitchuam Irrutchim savaagikkaña, qamitchiñiaqmatun iknigmik. 20 Sivuniksriqirit uqallich ayaumasrunaqnagich.

21 Sua iluqaan naipillugu, qanusriq nakuuruuq akuqtuagilugu piññaktagilugulu, 22 qanusripayaamiñ pigiitchuamiñ piisimaagusri.

23 Agaayutimtuq qiniuinñamik qaitchirigikkapta ipqiqaagumigaasri inmiñun iluqnaagusri, suli qaunagiyummigaasri irrutchisilu inuusrisilu timisilu patchisaillugich Atannapta Jesus Christ-ñum aggihiksrananun. 24 Taatna Ilaan tuqluqtigikkapsi iniqtagitlagaa, takku tuniqsimaruq.

25 Aniqatiumaan! Injiksruutiyumigiptigut.

26 Pağlalugich aniqatiut iluqaisa kunigutmik ipqitchuakun piqpakkutilikun.

27 Tillisigillapiagiga Atanguruam anjalatchisaagun

taapkua tuyuutit agliqiliksraᅇat aniqatiunun
iluqaitñun. ²⁸ Atannapta Jesus Christ-ᅇum
ihuaqutrisaan nayuᅇumigaasri.

Ippitchuat Makpigaaat - Agaayyutim Uqalhi
Inupiatun

The New Testament in Northwest Alaska Eskimo

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Inupiatun, Northwest Alaska (Northwest Alaska Eskimo)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

46cece15-9127-50b3-bf07-88a1082e7ab6